

Nr 180

Statsutskottets utlåtande i anledning av motioner om utökad cancerforskning.

(2:a avd.)

I de likalydande motionerna I: 502 av herr *Harald Pettersson* och II: 615 av herrar *Antonsson* och *Dahlgren* har hemställts att riksdagen måtte besluta dels att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om undersökning av behovet av utökad cancerforskning, dels uttala att vid framtida anslagsgivning kostnaderna för cancerforskningen i huvudsak bör bestridas av statliga medel.

Utskottet har i den ordning § 46 riksdagsordningen föreskriver inhämtat yttrande över motionerna från *statens medicinska forskningsråd*. I detta yttrande anföres följande.

Huvuddelen av den cancerforskning som bedrivs i Sverige understödjes f. n. genom bidrag från riksföreningen mot cancer. Denna har en forskningsnämnd som granskar inkomna ansökningar om anslag enligt i stort sett samma principer som gäller för motsvarande verksamhet inom statens medicinska forskningsråd. Forskningsnämnden består av företrädare för olika forskningsområden som täcker såväl den till cancerforskning anknutna delen av grundforskningen som den kliniska cancerforskningen. F. n. fungerar forskningsrådets sekreterare som ordförande i cancerföreningen, varjämte vissa ledamöter också samtidigt är ledamöter i statens medicinska forskningsråd.

När det gäller ansökningar om bidrag till cancerforskning som tillställs statens medicinska forskningsråd översändes dessa enligt en sedan flera år tillämplad praxis för sakbehandling till riksföreningens forskningsnämnd. Forskningsnämnden fungerar härigenom som ett separat forskningsråd för cancerforskning.

Statens medicinska forskningsråd finner med hänsyn härtill, att den i motionerna föreslagna undersökningen av behovet av utökad cancerforskning bör utföras av forskningsnämnden inom riksföreningen mot cancer. Enligt vad statens medicinska forskningsråd inhämtat kommer denna nämnd att under september månad framlägga ett treårsprogram för cancerforskningen i Sverige med särskild hänsyn till användningen av utlovade statsbidrag och genom insamling av influenta medel.

Utskottet. Forskningsnämnden inom riksföreningen mot cancer har numera framlagt det i forskningsrådets yttrande omnämnda, väntade treårsprogrammet för cancerforskningen i Sverige. I programmet lämnas först en översikt över vissa tendenser och riktlinjer i dagens cancerforskning. Därefter diskuteras hur riksföreningen skall kunna påverka och stimulera utvecklingen inom den svenska cancerforskningen och slutligen lämnas förslag

till medelsanvisning för sådan forskning under de närmaste tre åren. Nämnden uttalar att den finner det angeläget att genomföra en så betydande upprustning av cancerforskningens resurser som det framlagda förslaget innebär. Riksföreningens styrelse har med anledning av detta förslag av forskningsnämnden ställt 7 milj. kr. till förfogande för cancerforskning under år 1968.

Som forskningsrådet framhållit fungerar forskningsnämnden som ett separat forskningsråd för cancerforskning. Enligt nämndens bedömning, så som den framgår av dess treårsprogram, har forskningen om cancersjukdomarna nu nått ett sådant stadium att man har stora förhoppningar att inom en relativt nära framtid få ingående kännedom om dessa sjukdomars uppkomst samt om möjligheterna att behandla dem. Mot denna bakgrund anses i hela världen stora insatser för en utvidgad forskning vara motiverade. I detta läge finner utskottet inte anledning att föreslå riksdagen att enligt motionärernas önskan hos Kungl. Maj:t hemställa om en undersökning av behovet av utökad cancerforskning.

Vad så angår motionärernas synpunkter på den fortsatta statliga medelsanvisningen till cancerforskningen får utskottet först uttala att 1966 års riksdagsbeslut om anvisande av 3 milj. kr. årligen under en femårsperiod givetvis inte kan tolkas — och säkerligen inte i statsverkspropositionen har tolkats — så att kommande riksdagar skulle vara förhindrade att öka medelsanvisningen. Vidare får utskottet erinra om att systemet med statsbidrag som komplettering till insamlade medel tillkommit i syfte att stimulera insamlingen och på riksföreningens önskan. Utskottet anser inte att man har någon anledning att nu frångå detta system som hittills fungerat väl och som enligt utskottets mening inte på något sätt befriar staten från ansvar för cancerforskningen. Utskottet avstyrker alltså motionärernas yrkande om ett riksdagsuttalande av innebörd att kostnaderna för denna forskning i framtiden i huvudsak bör bestridas av statliga medel.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet

1. att riksdagen icke bifaller motionerna I: 502 och II: 615 i vad de avser undersökning av behovet av utökad cancerforskning,
2. att riksdagen icke bifaller motionerna I: 502 och II: 615 i vad de avser den framtida anslagsgivningen till cancerforskningen.

Stockholm den 28 november 1967

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Närvarande: se under utlåtandet nr 179.

Reservation

av herrar *Nils Theodor Larsson* (cp), *Thorsten Larsson* (cp), *Mattsson* (cp) och *Elmstedt* (cp) som anser

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 11 som börjar med »Vad så» och slutar med »statliga medel» bort ha följande lydelse:

»Vad så angår motionärernas synpunkter på den fortsatta statliga medelsanvisningen till cancerforskningen får utskottet erinra om att systemet med statsbidrag som komplettering till insamlade medel tillkommit i syfte att stimulera insamlingen. Utskottet finner emellertid anledning att understryka statens ansvar för cancerforskningen. För framtiden bör man enligt utskottets mening räkna med att staten i huvudsak svarar för forskningsstödet. Utskottet får tillägga att 1966 års riksdagsbeslut om anvisande av 3 milj. kr. årligen under en femårsperiod givetvis inte bör tolkas så att kommande riksdagar under denna period skulle vara förhindrade att öka medelsanvisningen. Vad utskottet sålunda anfört bör av riksdagen ges till känna för Kungl. Maj:t.»

dels ock att utskottets hemställan under 2. bort ha följande lydelse:

»2. att riksdagen i anledning av motionerna I:502 och II:615 i vad de avser den framtida anslagsgivningen till cancerforskningen i skrivelse till Kungl. Maj:t ger till känna vad utskottet anfört.»